

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ
ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿ ಪೂರಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮೇ / ಜೂನ್ 2023
ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

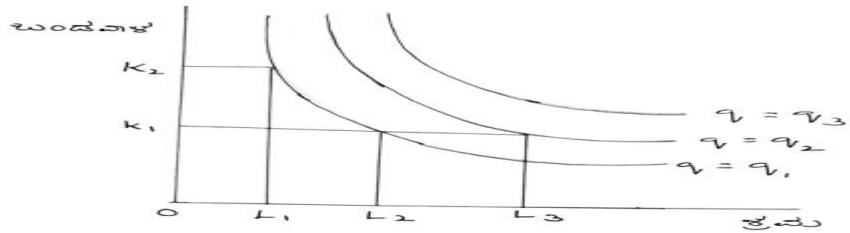
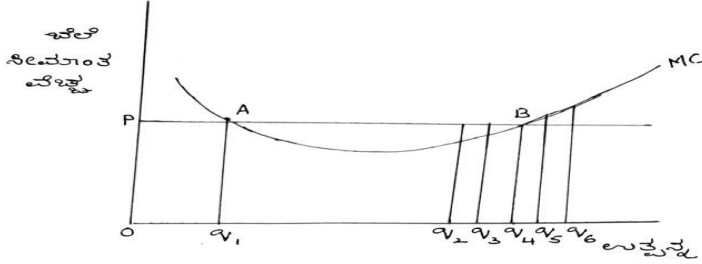
ವಿಷಯ : ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ : 22

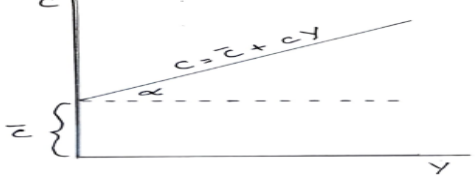
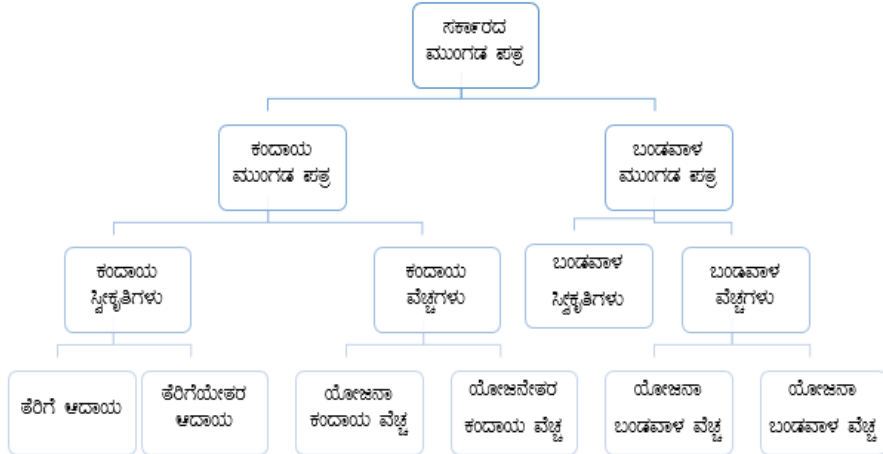
ಭಾಗ - A			
I		10X1 = 10	
1.	b. ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠೆ	1	
2	c. $q = (x_1^\alpha, x_2^\beta)$	1	
3	d. ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ	1	
4	c. 1929	1	
5	b. ಸಮಗ್ರ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ	1	
6	b. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	1	
7	b. ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗವಾಗಿದೆ	1	
8	c. ಸಂಪತ್ತಿನ ತೆರಿಗೆ	1	
9	c. ಚಿನ್ನದ ಪ್ರಮಿತಿ	1	
10	c. ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ದರ	1	
II		5X1 = 5	
11	ಸರಾಸರಿ ಆದಾಯ	1	
12	ದಾಸ್ತಾನು	1	
13	ವಸ್ತುವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿ	1	
14	ಹೂಡಿಕೆ	1	
15	ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 31	1	
III		5X1 = 5	
16	A	B	
	1.ವಾಸ್ತವಿಕ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ	d . ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ	1
	2. $\pi =$	e . TR - TC	1
	3.ಬೆಲೆ ಮಿತಿ	a. ಬೆಲೆಯ ಮೇಲ್ಮಿತಿ	1
	4. ಖಜಾನೆ	b. ಕಾಗದದ ಚಿನ್ನ	1
	5.ವ್ಯಾಪಾರ ಬಾಕಿ	c. ಸರಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ	1

ಭಾಗ -B			
IV			9X2 = 18
17	ಸಂಖ್ಯಾ ಸೂಚಕ ತುಷ್ಟಿಗುಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ		1
	ಸ್ಥಾನ ದರ್ಶಕ ತುಷ್ಟಿಗುಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ		1
18	ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಒಂದು ಸರಕಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನವಣಿ, ಸಜ್ಜೆ, ಬಾರ್ಲಿ, ಆರ್ಕ, ರಾಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ		2
19	ಬಜೆಟ್ ರೇಖೆ	ಬಜೆಟ್ ಗಣ	2
	ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ರೇಖೆಯನ್ನು ಬಜೆಟ್ ರೇಖೆ ಎನ್ನುವರು	ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭೋಗಿಯು ತನ್ನ ಆದಾಯದಿಂದ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಬಜೆಟ್ ಗಣ ಎನ್ನುವರು.	
	$P_1X_1 + P_2 X_2 = M$	$P_1X_1 + P_2 X_2 \leq M$	2
20	ಸರಕೊಂದರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡವಾರು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಆದೇ ಸರಕಿನ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡವಾರು ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸುವುದನ್ನು ಬೆಲೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಎನ್ನುವರು		2
21	ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿ		1
	ಆದಾನದ ಬೆಲೆಗಳು		1
22	ಯಾವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ತಲುಪಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.		1
	ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.		1
23	<p>ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಒಬ್ಬನೇ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಅಸ್ತಿತ್ವ • ನಿಕಟ ಬದಲಿ ಸರಕುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ • ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪ್ರವೇಶದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಭಂದ • ಬೆಲೆ ತಾರತಮ್ಯ ಅಥವಾ ಏಕರೂಪದ ಬೆಲೆ 		2
24	ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಾರಾಟಗಾರರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆದರೆ ನಿಕಟ ಪರ್ಯಾಯ (ಬದಲಿ) ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮ್ಯಯುತ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಉದಾಹರಣೆ : ಸೋಪು, ತಂಪುಪಾನೀಯಗಳು, ಟೂತ್‌ಪೇಸ್ಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ		2
25	ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳು	ಪ್ರತಿಫಲಗಳು	
	ಭೂಮಿ	- ಗೇಣಿ	2
	ಶ್ರಮ	- ಕೂಲಿ	

	ಬಂಡವಾಳ - ಬಡ್ಡಿ ಸಂಘಟನೆ - ಲಾಭ	
26	ಒಂದು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕವು ಇನ್ನೊಂದು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಅಥವಾ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ . ಬಾಹ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ <ul style="list-style-type: none"> • ಧನಾತ್ಮಕ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳು • ಋಣಾತ್ಮಕ ಬಾಹ್ಯತೆಗಳು 	2
27	ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕು ತನ್ನ ಬಳಿಯೇ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಶೇಕಡವಾರು ಠೇವಣಿಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಗದು ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಡಲೇಬೇಕಾದ ಶೇಕಡಾ ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತಾ ಅನುಪಾತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೆಲವು ಮೀಸಲನ್ನು ದ್ರವ್ಯತಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ	2
28	ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಆದಾಯದ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಉಳಿತಾಯದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಾರದು. ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಬದಲಾಗದೆ ಇರಬಹುದು ಇದನ್ನು ಮಿತವ್ಯಯದ ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.	2
29	ಮಿಗುತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ : ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಅಗತ್ಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾದಾಗ ಇದನ್ನು ಮಿಗುತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ವೆಚ್ಚವು ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕೊರತೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.	2
30	<ul style="list-style-type: none"> • ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ • ಹಣಕಾಸು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ • ಶ್ರಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ 	2
ಭಾಗ -C		
V		7X4= 28
31	ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು <ul style="list-style-type: none"> • ಏನನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕು? • ಈ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? • ಯಾರಿಗಾಗಿ ಈ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕು ? ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ 	4
32	ಒಂದೇ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಆದಾನಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಭವನೀಯ ಸಂಯೋಜನೆಗಳ ಸಮೂಹ ವನ್ನು ಸಮ ಉತ್ಪನ್ನ ರೇಖೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮ ಉತ್ಪನ್ನ ರೇಖೆಯು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು	4

	<p>ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ</p> <p style="text-align: center;">ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	
<p>33</p>	<p>ಒಂದು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕವು ತನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ (TR) ಮತ್ತು ಆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (TC) ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಲಾಭ (TI) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ</p> $\Pi = TR - TC$ <p>ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕವು ಲಾಭವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ . ಲಾಭ ಗರಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಷರತ್ತುಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • $P = MC$ • MC ಯು q_0 ದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ <p style="text-align: center;">ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	<p>4</p>
<p>34</p>	<p>ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶೀಲ ದೇಶಗಳೆರಡರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ (ರಾಜ್ಯ) ಪಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರವು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದಾನ ಮಾಡುವುದು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯವು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.</p> <p>ಕುಟುಂಬ ವಲಯದ ಪಾತ್ರ :</p> <p>ಕುಟುಂಬ ಎಂದರೆ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮೂಹ ಕುಟುಂಬವೂ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬದ ಜನರು ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ</p>	<p>4</p>

	<p>ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ವೇತನವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಅವರು ಉದ್ಯಮಗಳ ಮಾಲೀಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಕುಟುಂಬದವರಿಂದ ಬರುವ ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯಮಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ</p>	
35	<p>ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯವು ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ನಡುವೆ ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದನ್ನು ಆದಾಯದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಚಲನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ . ಸರಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಲಯಗಳು ಅಂದರೆ ಕುಟುಂಬ ವಲಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ಇರುವುದು ಈ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ವಲಯವಾಗಲೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: right;">ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	4
36	<p>ಒಂದು ಉದ್ಯಮ ಘಟಕದ ಮಾರಾಟವಾಗದ ಸಿದ್ಧ ಸರಕುಗಳು ಅಥವಾ ಅರೆ ಸಿದ್ಧ ಸರಕುಗಳು ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತವೆ</p> <p>ಯೋಜಿತವಲ್ಲದ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯ ಶೇಖರಣೆ :</p> <p>ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಇಳಿಕೆ ಸಂಭವಿಸಿ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದೇ ಉಳಿದಿರುವ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಯೋಜಿತವಲ್ಲದ ತಪಶೀಲಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಶೇಖರಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ</p> <p>ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p> <p>ಯೋಜಿತವಲ್ಲದ ತಪಶೀಲಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಕುಸಿತ :</p> <p>ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಏರಿಕೆ ಸಂಭವಿಸಿ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕುಸಿತವನ್ನು ಯೋಜಿತವಲ್ಲದ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯ ಕುಸಿತ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	4
37	<p>ಹಣದ ಶಾಸನ ಬದ್ಧ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು</p> $M_1 = CU + DD$ $M_2 = M_1 + \text{ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿ ಉಳಿತಾಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಉಳಿತಾಯ ಠೇವಣಿಗಳು}$ $M_3 = M_1 + \text{ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿನ ನಿವ್ವಳ ಅವಧಿ ಠೇವಣಿಗಳು}$ $M_4 = M_3 + \text{ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಠೇವಣಿಗಳು}$ <p style="text-align: right;">ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	4
38	<p>ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕ</p>	

	<p>ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ</p> <p>-</p> $C = C + cY$ <p style="text-align: right;">ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	4
39		4
40	<p>ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚ : ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಭೌತಿಕ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚವೇ ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ</p> <p>ಉದಾ : ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.</p> <p>ಇದು ಯೋಜನಾ ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ಕಂದಾಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.</p>	
	<p>ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ : ಭೌತಿಕ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತಹ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಎನ್ನುವರು</p> <p>ಉದಾಹರಣೆ : ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಕಟ್ಟಡ ಯಂತ್ರಗಳು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಶೇರುಗಳಲ್ಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಮುಂತಾದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.</p> <p>ಇದು ಯೋಜನಾ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.</p>	4
41	<p>ಸ್ಥಿರ ವಿನಿಮಯ ದರದ ಗುಣಗಳು :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿನಿಮಯ ದರವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. • ಸಟ್ಟಾ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ 	4

	<p>ಸ್ಥಿರ ವಿನಿಮಯ ದರದ ದೋಷಗಳು :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. • ಹಣದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ರೂಪಾಯಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಬಹುದು ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರ ಗುಣಗಳು : • ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಗ್ರಹಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. • ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯ ದರದಲ್ಲಿನ ಚಲನೆಗಳು ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿಯಲ್ಲಿನ ಮಿಗುತೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರದ ದೋಷಗಳು : • ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೇ ವಿನಿಮಯ ದರವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ದೇಶಗಳು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಸಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. • ಹಣದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಏರಿಳಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 	
--	--	--

ಭಾಗ - D

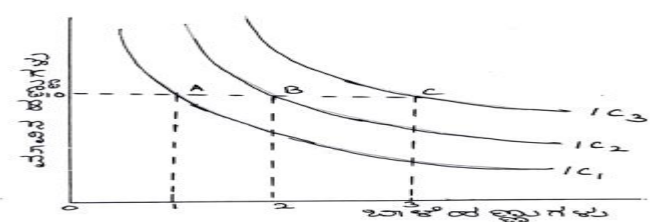
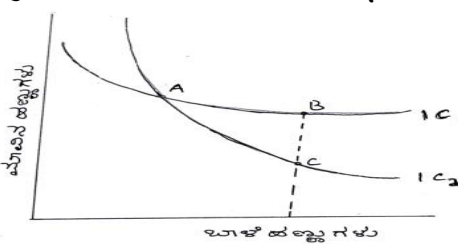
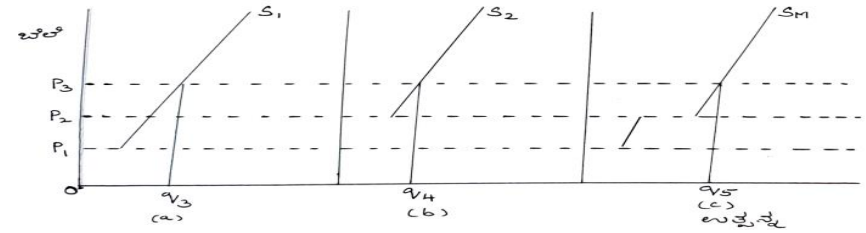
VI	4X6 = 24
----	----------

42 ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರ ರೇಖೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯು ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ

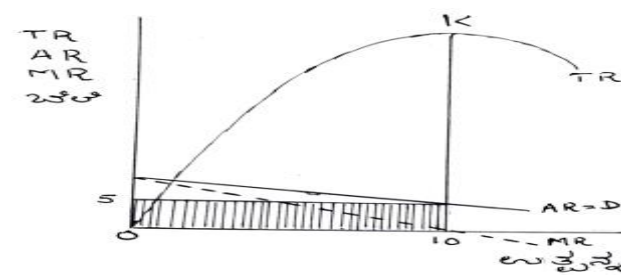
ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ

ಎತ್ತರದ ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ತುಷ್ಟಿಗುಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ

ಸಂಯೋಜನೆ	ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳು	ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳು
A	1	10
B	2	10
C	3	10

	 <p style="text-align: right;">ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	
	<p>ಎರಡು ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಛೇದಿಸುವುದಿಲ್ಲ</p> <p style="text-align: right;">ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	
<p>43</p>	<p>ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ರೇಖೆಯು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳು ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು</p> <p style="text-align: right;">ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ</p>	<p>6</p>
<p>44</p>	<p>ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮತೋಲನವು</p> $q^d = q^s$ <p>a)</p> $200 - P = 120 + P$ $- P - P = 120 - 200$ $-2P = -80$ $P = 80/2 = 40$ $P = 40$	<p>6</p>
	<p>b) ಬೆಲೆ 40ನ್ನು ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದಾಗ ಬೆಲೆ 40ನ್ನು ಪೂರೈಕೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದಾಗ</p> $q^d = 200 - P$ $= 200 - 40$ $q^d = 160$ $q^s = 120 + P$ $= 120 + 40$ $q^s = 160$	
<p>c)</p>	<p>P = 45</p>	

	$q^d = 200 - P$ $= 200 - 45$ $Q^d = 155$ $q^s > q^d$	$q^s = 120 + P$ $= 120 + 45$ $q^s = 165$	
d)	$P = 25$ $q^d = 200 - P$ $= 200 - 25$ $q^d = 175$ $q^d > q^s$	$q^s = 120 + P$ $= 120 + 25$ $q^s = 145$	
45	<p>ಗರಿಷ್ಠ ಲಾಭಗಳಿಸುವುದೇ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕನ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಗರಿಷ್ಠ ಲಾಭಗಳಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಾರಾಟಗಾರ ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕನ ಲಾಭವು ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.</p> <p>ಲಾಭ $\pi = TR - TC$</p> <p>ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಯುಶೂನ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕನ ಲಾಭವು</p> <p>$\pi = TR - TC$ $= TR - 0$ $\pi = TR$</p> <p>ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವು ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಲಾಭವು ಗರಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.</p> 	6	
46	<p>ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ GDP</p> <p>$GDP = C + I + G + X - M$</p> <ul style="list-style-type: none"> ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ GDP <p>$GDP_{FC} = GDP_{MP} - NIT$</p> <ul style="list-style-type: none"> ನಿವ್ವಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ (NDP) ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ (GNP) <p>$GNP_{mp} = GDP_{mp} + NFIA$</p>		6

	<ul style="list-style-type: none"> • ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ (NNP) • ವೈಯಕ್ತಿಕ ವರಮಾನ (PI) • ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬಹುದಾದ ವರಮಾನ (PDI) 	ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ																																
47	<p>ಹಣದ ಕಾರ್ಯಗಳು ವಿನಿಮಯ ಮಾಧ್ಯಮ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಸಾಧನ ಮೌಲ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ ಸಾಧನ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಗಾವಣಾ ಸಾಧನ</p>	ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ																																
48	<p>ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇಶಿ ವಾಸಿಗಳು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿ ಎನ್ನುವರು ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಖಾತೆಗಳಿವೆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ 2) ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆ. 	ವಿವರಣೆ ಇರಲಿ																																
ಭಾಗ - E																																		
VII		2X5 = 10																																
49	<ol style="list-style-type: none"> a). $x_1 = M/P_1 = 40/5 = 8$ ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳು b). $x_2 = M/P_2 = 40/10 = 4$ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳು c). ಬಜೆಟ್ ರೇಖೆಯ ಇಳಿಜಾರು ಕೆಳಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ d). ಹೌದು ಬಜೆಟ್ ರೇಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಯೋಜನೆಗಳು ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ. e). ಹೌದು ಸರಿ 	<p>1 1 1 1 1</p>																																
50	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Factor</th> <th>TP_L</th> <th>MP_L</th> <th>AP_L</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>24</td> <td>14</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>40</td> <td>16</td> <td>13.33</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>50</td> <td>10</td> <td>12.5</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>56</td> <td>6</td> <td>11.2</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>57</td> <td>1</td> <td>9.5</td> </tr> </tbody> </table>	Factor	TP _L	MP _L	AP _L	0	0	0	0	1	10	10	10	2	24	14	12	3	40	16	13.33	4	50	10	12.5	5	56	6	11.2	6	57	1	9.5	5
Factor	TP _L	MP _L	AP _L																															
0	0	0	0																															
1	10	10	10																															
2	24	14	12																															
3	40	16	13.33																															
4	50	10	12.5																															
5	56	6	11.2																															
6	57	1	9.5																															
	<p>ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ : ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಧಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸಿ ಬದಲಾಗುವ ಆಧಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬದಲಾಗುವ ಆಧಾನದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ</p>	5																																

	ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸೀಮಂತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪನ್ನ : ಬದಲಾಗುವ ಆದಾನದ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟ್ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ		
	ಸೀಮಂತ ಉತ್ಪನ್ನ : ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಆದಾನಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ಆದಾನದ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟ್‌ನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೀಮಂತ ಉತ್ಪನ್ನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.		
51	ದೇಶಗಳು	ಕರೆನ್ಸಿಗಳು	5
	1 ಯು.ಎಸ್.ಎ.	ಯು.ಎಸ್. ಡಾಲರ್	
	2 ಯು.ಕೆ.	ಪೌಂಡ್ ಸ್ಟರ್ಲಿಂಗ್	
	3 ಜರ್ಮನಿ	ಯೂರೋ	
	4 ಜಪಾನ್	ಯೆನ್	
	5 ಚೈನಾ	ರೆನ್‌ಮಿನ್‌ಬಿ	
	6 ಅರ್ಜೆಂಟೈನಾ	ಪೆಸೋ	
	7 ಯು.ಎ.ಇ.	ದಿರಾಹ್ಮ್	
	8 ರಷ್ಯಾ	ರೂಬೆಲ್	
	9 ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ	ಟಾಕಾ	

GOVERNMENT OF KARNATAKA

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD

SECOND-YEAR PUC SUPPLEMENTARY EXAMINATION MAY / JUNE - 2023

SCHEME OF VALUATION

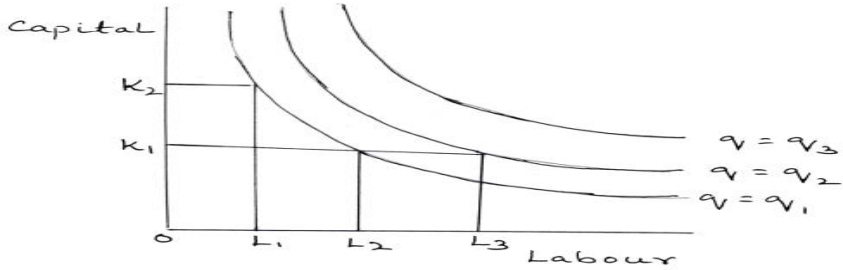
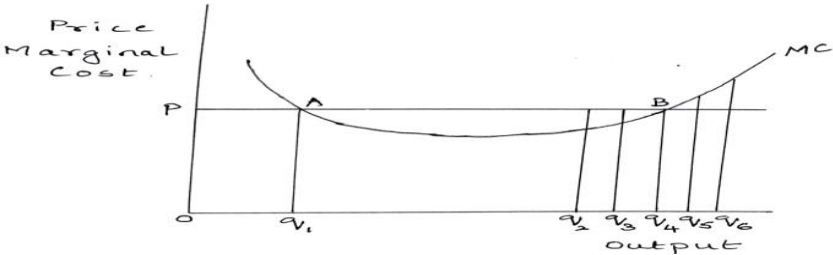
SUBJECT: ECONOMICS

SUBJECT CODE: 22

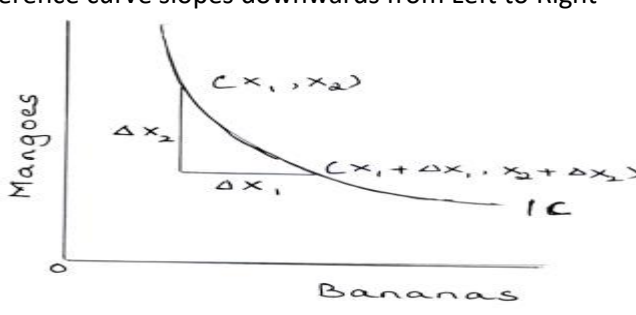
PART - A

Q No		Marks Allotted
I		10× 1 =10
1	b. Subjective	1
2	c. $q = (x_1^\alpha, x_2^\beta)$	1
3	d. Positive value	1
4	c. 1929	1
5	b. Macro Economics	1
6	b. Commercial Banks	1
7	b. Autonomous Consumption	1
8	c. Wealth Tax	1
9	c. Gold Standard	1
10	c. Foreign Exchange Rate	1
II		5 × 1 = 5
11	Average Revenue	1
12	Stock	1
13	Barter System	1
14	Investment	1
15	1 st April to 31 st March	1
III		5 × 1 = 5
16	A	B
	1. Positive Economics	d. Functioning of Mechanism
	2. $\pi =$	e . TR - TC
	3. Price ceiling	a . Upper limit on Price
	4. SDR	b. Paper gold
	5. Balance of Trade	c. Trade in goods
	PART - B	
IV		9 × 2= 18
17	Cardinal Utility Analysis Ordinal Utility Analysis	2
18	Inferior goods are those goods for which demand falls with the increase in the income of the consumer . Examples : Millets , Ragi , Bajra Jowar etc	2
19	Budget Line	Budget Set
	It represents different combinations of two goods which the consumer consumes and whose prices are exactly equal to his income $P_1X_1 + P_2 X_2 = M$	It is a collection of all bundles of two goods available to a consumer at the existing price and at his given level of income $P_1X_1 + P_2X_2 \leq M$
		2

20	Price elasticity of demand is a measure of the responsiveness of demand for a good to change in its price.	2										
21	<ul style="list-style-type: none"> • Technological progress • Input prices 	2										
22	Equilibrium price is the price at which equilibrium is reached in the market Equilibrium quantity is defined as the quantity which is bought and sold at equilibrium price	2										
23	Features of Monopoly are : <ul style="list-style-type: none"> • Existence of single seller • No close substitutes • Barriers on the entry of new firms • Uniform price or price discrimination 	2										
24	A market situation in which there are large number of firms which sells closely related but differentiated goods is called monopolistic competition. Examples : Soaps , Cool drinks , Toothpaste etc	2										
25	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">Factors of Production</td> <td style="width: 50%;">Rewards</td> </tr> <tr> <td>• Land</td> <td>Rent</td> </tr> <tr> <td>• Labour</td> <td>Wages</td> </tr> <tr> <td>• Capital</td> <td>Interest</td> </tr> <tr> <td>• Organisation</td> <td>Profit</td> </tr> </table>	Factors of Production	Rewards	• Land	Rent	• Labour	Wages	• Capital	Interest	• Organisation	Profit	2
Factors of Production	Rewards											
• Land	Rent											
• Labour	Wages											
• Capital	Interest											
• Organisation	Profit											
26	Externalities refer to the benefits or harms a firm or an individual causes to another firm or individual Types : Positive Externalities Negative Externalities	2										
27	Cash Reserve Ratio (CRR) is the percentage of deposits which the bank must keep as cash reserves with itself. Statutory Liquidity Ratio is Banks are required to keep some reserves in liquid form.	2										
28	If all the people of the economy increase the proportion of the income they save the total value of savings in the economy will not increase. It will either decline or remain unchanged. This is known as Paradox of Thrift	2										
29	When the tax collection exceeds the required expenditure it is called Surplus Budget When the expenditure exceeds revenue it is called Deficit Budget	2										
30	<ul style="list-style-type: none"> • Output Market Linkage • Financial Market Linkage • Labour Market Linkage 	2										
PART - C												
V		7× 4= 28										
31	<p>The central problems of an economy are</p> <ul style="list-style-type: none"> • What goods are to be produced and in what quantities ? • How the goods are to be produced ? • For whom the goods are to be produced ? <p style="text-align: center;">[Explanation Needed]</p>	4										
32	Isoquant is the set of all possible combinations of the two inputs that yield the same maximum possible level of output. Each isoquant represents a particular level of output	4										

	 <p style="text-align: center;">[Explanation Needed]</p>	
33	<p>Profit is the difference between Total Revenue (TR) and Total Cost (TC) Therefore $\pi = TR - TC$ Every firm under perfect competition wants to maximize its profit. For profit to be maximized the following conditions must be fulfilled</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ $P = MC$ ▪ MC is not decreasing at q_0 <p style="text-align: center;">[Explanation Needed]</p>	4
34	<p>The Role of Government (State)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forming laws and enforcing them • Function of delivering justice • Imposition of taxes • Spending money on building public infrastructure • Involves in production • Control and direction of economic activity of the nation <p>Role of Household Sector:</p> <ul style="list-style-type: none"> • By household we mean a single individual who takes decisions relating to his own consumption or group of individuals for whom the decisions relating to consumption are jointly determined. • Households save and pay taxes • Households consists of people who work in firms as workers and earn wages. They work in government departments and earn salaries. They are owners of firms and earn profits .They create demand for goods. 	4
35	<p>The circular flow of income of an economy refers to the flow of income among different sectors of the economy. A simple economy consists of two sectors i:e Households and Firms. There is no government or external trade. The circular flow of income in a simple economy can be illustrated with the help of the following chart</p>	4

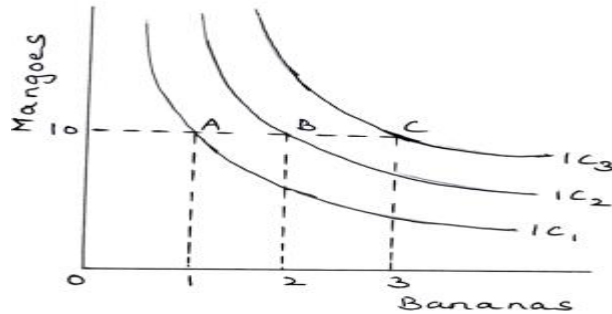
	<p style="text-align: center;">[Explanation Needed]</p>	
36	<p>The stock of unsold finished goods, semifinished goods or raw materials which a firm carries from one year to the next is called Inventory .</p> <p>Unplanned Accumulation of Inventories: In case of unexpected fall in sales the firm will have unsold stock of goods which it had not anticipated .</p> <p>Unplanned Decumulation of Inventories: If there is unexpected increase in the sales there will be unplanned decumulation of inventories.</p> <p style="text-align: center;">[Explanation needed with illustration]</p>	4
37	<p>Legal Definitions of Money :</p> <p>$M_1 = CU + DD$</p> <p>$M_2 = M_1 + \text{Savings deposits with Post Office Savings Bank}$</p> <p>$M_3 = M_1 + \text{Net Time Deposits Of Commercial Banks}$</p> <p>$M_4 = M_3 + \text{Total deposits with Post Office Savings Organisations}$</p> <p style="text-align: center;">[Explanation Needed]</p>	4
38	<p>The functional relationship between consumption and income is called consumption function.</p> <p>Consumption function is expressed as $C = \bar{C} + cY$</p> <p style="text-align: center;">[Explanation Needed]</p>	4
39		4

40	<p>Revenue Expenditure :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Revenue Expenditure is expenditure incurred for purposes other than the creation of physical or financial assets of the central government . • This expenditure is related to maintain government departments and various services , interest payments , grants given to state government etc • It includes Plan Revenue Expenditure and Non – Plan Revenue Expenditure <p>Capital Expenditure :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Capital Expenditures are the expenses of government which result in creation of physical or financial assets or reduction in financial liabilities. • It includes expenditures on the acquisition of land ,buildings machinery equipment,investment in shares . • It includes Plan Capital Expenditure and Non – Plan Capital Expenditure 	4
41	<p>Merits of Fixed Exchange Rate :</p> <ul style="list-style-type: none"> • There is more credibility that the government will be able to maintain the exchange rate at the level specified • In case of deficit balance of payments the governments will interfere to take care of the gap by use of its official reserves <p>Demerits of Fixed Exchange Rate :</p> <ul style="list-style-type: none"> • If the foreign exchange reserves are inadequate, people would begin to doubt the ability of the government • There may be aggressive buying of one currency forcing the government to devalue <p>Merits of Flexible Exchange Rate :</p> <ul style="list-style-type: none"> • It gives the government more flexibility and they do not need to maintain large stocks of foreign exchange reserves • The movements in the exchange rate automatically takes care of the surpluses and deficits in the Balance of Payments <p>Demerits of Flexible Exchange Rate :</p> <ul style="list-style-type: none"> • It is subject to international market fluctuations as the rate of exchange is determined by market forces of demand and supply • It may lead to uncertainties in foreign exchange market due to speculations 	4
PART -D		
VI		4× 6= 24
42	<p>Features of Indifference Curves</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indifference curve slopes downwards from Left to Right <p style="text-align: center;">[Explanation Needed]</p>	6

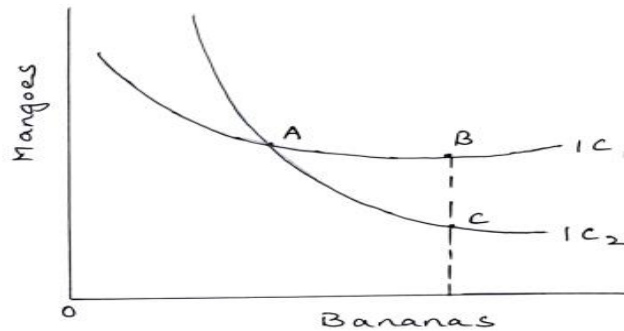
- Higher Indifference curve gives greater level of utility

Combination	X1 Good	X2 Good
A	1	10
B	2	10
C	3	10

[Explanation Needed]

- Two Indifference curves never intersect each other

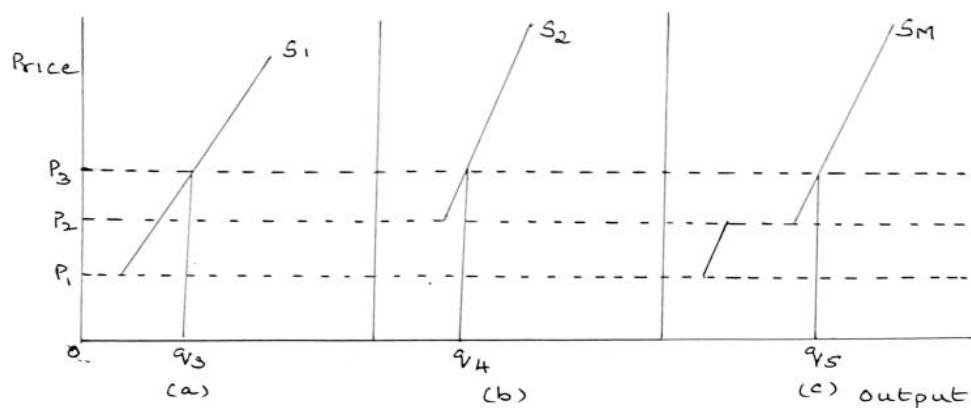

[Explanation Needed]

43

The market supply curve represents levels of the output which firms in the market produce in aggregate corresponding to different market prices. It is obtained by horizontal summation of individual supply curves.

6

[Explanation Needed]

44

Market Equilibrium

6

a)

$$q^D = q^S$$

$$200 - P = 120 + P$$

$$-P - P = 120 - 200$$

$$-2P = -80$$

$$P = 80/2 = 40$$

$$P = 40$$

	<p>b) Equilibrium Demand $q^D = 200 - P$ $= 200 - 40$ $q^D = 160$</p> <p style="text-align: center;">$q^D = q^S$</p> <p>c) When $P = 45$ $q^D = 200 - P$ $= 200 - 45$ $q^D = 155$</p> <p style="text-align: center;">$q^S > q^D$</p> <p>d) When $P = 25$</p> <p style="text-align: center;">$q^D > q^S$</p> <p style="text-align: right;">Equilibrium Supply $q^S = 120 + P$ $= 120 + 40$ $q^S = 160$</p> <p style="text-align: right;">$q^S = 120 + P$ $= 120 + 45$ $q^S = 165$</p> <p style="text-align: right;">$q^S = 120 + P$ $= 120 + 25$ $= 145$</p>	
45	<p>Profit maximization is the main aim of monopoly firm. Monopoly market attains equilibrium when the profit is maximum . Profit of a monopoly firm is given by the difference between Total Revenue (TR) and Total Cost (TC)</p> <p style="text-align: center;">Profit $\pi = TR - TC$</p> <p>The profit of a monopoly firm with zero cost is</p> <p style="text-align: center;">$\pi = TR - TC$ $= TR - 0$ $\pi = TR$</p> <p>If the Total cost is zero the maximum profit is Total Revenue This situation can be explained diagrammatically</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: center;">[Explanation Needed]</p>	6
46	<ul style="list-style-type: none"> • Gross Domestic Product at market price $GDP_{mp} = C + I + G + X - M$ • Gross Domestic Product at factor cost $GDP_{FC} = GDP_{mp} - NIT$ • Net Domestic Product (NDP) • Gross National Product (GNP) $GNP_{mp} = GDP_{mp} + NFIA$ • Net National Product (NNP) 	6

	<ul style="list-style-type: none"> Personal Income Personal Disposable Income (PDI) [Explanation Needed] 																																	
47	<p>Functions of Money:</p> <ul style="list-style-type: none"> Medium of exchange Measure of value Store of value Transfer of value [Explanation Needed] 	6																																
48	<p>Balance of Payment is the record of trade in goods and services and assets between the residents of a country with the rest of the world for a specified period of time usually a year.</p> <p>There are two main accounts in the balance of payments :</p> <ul style="list-style-type: none"> Current Account Capital Account [Explanation Needed] 	6																																
PART - E																																		
VII		2× 5= 10																																
49	<p>a) $X_1 = M / P_1 = 40/5 = 8$ Bananas</p> <p>b) $X_2 = M / P_2 = 40 /10 = 4$ Mangoes</p> <p>c) The Budget line slopes downward</p> <p>d) Yes , the bundles on the budget line are equal to the consumer's income</p> <p>e) Yes it is true</p>	1 1 1 1 1																																
50	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Factor</th> <th>TP_L</th> <th>MP_L</th> <th>AP_L</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>10</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr><td>2</td><td>24</td><td>14</td><td>12</td></tr> <tr><td>3</td><td>40</td><td>16</td><td>13.33</td></tr> <tr><td>4</td><td>50</td><td>10</td><td>12.5</td></tr> <tr><td>5</td><td>56</td><td>6</td><td>11.2</td></tr> <tr><td>6</td><td>57</td><td>1</td><td>9.5</td></tr> </tbody> </table> <p>{For Blind Students only }</p> <ul style="list-style-type: none"> Total Product (TP) : It is the relationship between the variable input and output keeping all other inputs constant . Total product is the total sum of the marginal product Average Product (AP) : It is defined as the output per unit of variable input. Marginal Product (MP): Marginal product of a input is defined as the change in output per unit of change in the input when all other inputs are held constant 	Factor	TP _L	MP _L	AP _L	0	0	0	0	1	10	10	10	2	24	14	12	3	40	16	13.33	4	50	10	12.5	5	56	6	11.2	6	57	1	9.5	5
Factor	TP _L	MP _L	AP _L																															
0	0	0	0																															
1	10	10	10																															
2	24	14	12																															
3	40	16	13.33																															
4	50	10	12.5																															
5	56	6	11.2																															
6	57	1	9.5																															
51	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Countries</th> <th style="text-align: left;">Currencies</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1. USA</td><td>US Dollar</td></tr> <tr><td>2. U K</td><td>Pound Sterling</td></tr> <tr><td>3. Germany</td><td>Euro</td></tr> <tr><td>4. Japan</td><td>Yen</td></tr> <tr><td>5. China</td><td>Renminbi</td></tr> <tr><td>6. Argentina</td><td>Peso</td></tr> <tr><td>7. UAE</td><td>Dirham</td></tr> <tr><td>8. Russia</td><td>Rubel</td></tr> <tr><td>9. Bangladesh</td><td>Takka</td></tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">(Any Five)</p>	Countries	Currencies	1. USA	US Dollar	2. U K	Pound Sterling	3. Germany	Euro	4. Japan	Yen	5. China	Renminbi	6. Argentina	Peso	7. UAE	Dirham	8. Russia	Rubel	9. Bangladesh	Takka	5												
Countries	Currencies																																	
1. USA	US Dollar																																	
2. U K	Pound Sterling																																	
3. Germany	Euro																																	
4. Japan	Yen																																	
5. China	Renminbi																																	
6. Argentina	Peso																																	
7. UAE	Dirham																																	
8. Russia	Rubel																																	
9. Bangladesh	Takka																																	